

T.C.

ADALET BAKANLIğI

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel M¼d¼rl¼đ¼

Sayı : E-64905974-724.01.02-3-5 Genelgeler/660

20.11.2024

Konu : Suçluların İadesi Konusunda
Adlî Mercilerimizce
Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

GENELGE

No: 184

6706 sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adlî İş Birliği Kanunu'nda suçluların iadesi konusunun düzenlenmesi ve uluslararası hukukta kaydedilen gelişmeler nedeniyle 16/11/2011 tarihli ve 69/4 sayılı Suçluların İadesi ve Hükümlü Nakli Konularında Adlî Makamlarımızca Dikkat Edilmesi Gereken Hususlara Dair Genelge, suçluların iadesi ile hükümlü nakli konularında iki ayrı genelge olarak güncellenmiştir.

Genel Olarak İade

(1) İade, bir devletin ülkesinde bulunan bir kişiyi, bir suç nedeniyle soruşturma, kovuşturma veya cezanın infazı için diğer bir devlete teslim etmesine imkân veren hukukî bir süreçtir.

(2) Yurt dışında bulunan şüpheli, sanık ve hükümlülerin Türkiye'ye iadeleri ile yabancı devlet adlî mercilerinin aynı mahiyetteki taleplerinin yerine getirilmesi, 6706 sayılı Kanun, ilgili devletlerle aramızda yürürlükte bulunan ikili veya çok taraflı milletlerarası andlaşmalar ya da bunların bulunmaması halinde, uluslararası teamül hukuku ve mütekabiliyet ilkesi kapsamında yürütölmektedir.

(3) Anayasa'nın 38 inci maddesinin son fıkrası, 6706 sayılı Kanun, ikili andlaşmalar, "Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi" (SİDAS), bu Sözleşmeye Ek 1, 2, 3 ve 4 nolu Protokoller ile uyuşturuıcı madde ticareti, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, sanal ortamda işlenen suçlar, sınıraşan örgütlü suçlar, yolsuzluk ve terörle mücadele gibi konularda çok taraflı milletlerarası andlaşmalardaki iadeye dair hükümler, suçluların iadesinin hukukî dayanaklarını teşkil etmektedir.

(4) Suçluların iadesi alanında taraf olduğumuz çok taraflı ve ikili milletlerarası andlaşmalar Ek (1) ve Ek (2)'de yer almaktadır.

Türkiye'nin Talep Eden Devlet Olması

(5) 6706 sayılı Kanun'un ve ilgili milletlerarası andlaşma hükümlerinin incelenmesinden sonra, Ek (3), Ek (4) ve Ek (5)'te yer alan örnekler dikkate alınarak, yabancı devlet yetkili adlî merciine hitaben, soruşturma ve infaz aşamasında ilgili Cumhuriyet

başsavcılığı, kovuşturma aşamasında ise mahkemesince dzenlenecek iade talepnamesinde aşağıdaki bilgiler yer alır:

a) Suçun işlendiği yer ve zaman, nasıl ve hangi vasıtalar kullanılarak işlendiğinin ayrıntılı izahı ve suçta konu eylemin ihlâl ettiği kanun hükümleri de belirtilmek suretiyle iadeye esas suçun hukukî niteliği,

b) Durma ve kesilme sebepleri de dikkate alınarak, dava veya ceza zamanaşımının sona ereceği tarih (gün/ay/yıl),

c) İadesi talep edilen kişinin, nüfusa kayıtlı olduğu yer bilgisi dâhil, açık kimlik bilgileri, bulunduğu ülke ve bilinmesi halinde o ülkedeki açık adresi,

ç) Tutuklama kararını veren adlî merciin adı, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun (CMK) 100 üncü maddesi veya 248 inci maddenin beşinci fıkrası uyarınca verilen tutuklama kararına istinaden dzenlenen yakalama emrinin tarih ve sayısı,

d) Hükümlünün iadesi talep ediliyorsa;

Koşullu salıverilme ve hak ederek tahliye tarihlerini içeren ve infazı gereken ceza miktarını gösteren müddetname bilgileri, yakalama emrini çıkartan adlî merciin adı, yakalama emrinin tarih ve sayısı ile hükümün infaz edilememesinin sebebi,

Hükümlünün yokluğunda mahkûmiyetine karar verilmiş olması hâlinde savunmasının alınıp alınmadığı, yargılama sırasında mahkemede bizzat bulunup bulunmadığı, duruşmalardan bağışık tutulup tutulmadığı, yokluğunda bir müdafî tarafından temsil edilip edilmediği, edildi ise kendi seçtiği müdafî tarafından temsil edilip edilmediği, hükümlünün kanun yoluna başvurma hakkı olup olmadığı ve karara karşı kanun yoluna başvurulup başvurulmadığı,

e) İade talebine esas ikili veya çok taraflı milletlerarası andlaşmanın tam ismi, bunların bulunmaması halinde uluslararası teamül hukuku ve mütekabiliyet ilkesine yapılacak atıf.

(6) İadesi talep edilen kişinin şüpheli, sanık veya hükümlü olması dikkate alınmak suretiyle talepnameye aşağıdaki bilgi ve belgeler eklenerek, üç takım halinde dzenlenecek iade evrakının tercüme ettirilmeksizin Bakanlığımıza gönderilmesi gerekir:

a) İddianame veya mahkûmiyet kararı (çok hacimli olması durumunda ilgili kısımları),

b) Müddetname,

c) Yakalama emri,

ç) Dosyanın içeriği ve safahatına ilişkin özlü dosya inceleme tutanağı,

d) İadesi talep edilen kişi hakkında uygulanan veya uygulanması muhtemel kanun madde metinleri (dava veya ceza zamanaşımı ile ilgili olanlar dâhil),

e) Kimliği ve vatandaşlığı belirlemede yardımcı olacak nüfus kaydı, pasaport veya kırmızı bülten sureti,

f) Mevcutsa parmak izi formu ve fotoğraflı eşkâl tanımlama tutanağının onaylı örnekleri ile fotoğraflar,

g) Gönderilmesinde fayda bulunan diğer bilgiler (kredi kartı, banka hesabı, IP ve telefon numaraları ile sosyal medya hesap adları vs.).

(7) İade talepnamesi ve eklerinin yabancı dile tercüme ettirileceği göz önüne alınarak, tercümenin açık ve anlaşılır olması için iade evrakında uzun cümle ve paragraflar ile kısaltmalardan kaçınılmalı, mümkün olduğu kadar sade ve özlü ifadelerle yer verilmelidir.

İade Taleplerimizde Dikkat Edilmesi Gereken Bazı Hususlar

(8) Hususilik Kuralı: İade hâlinde, kişi yalnızca iade kararına konu olan suçlardan dolayı soruşturulabilir, kovuşturulabilir veya kişinin mahkûm olduğu ceza infaz edilebilir. Ancak, iade talebi kapsamında olmayan suç için soruşturma, kovuşturma yapılmasına veya verilmiş olan cezanın infazına muvafakat verilmesi halinde bu kural uygulanmaz. Böyle bir durumda ilgili adlî mercilerimizin **Ek (6)**, **Ek (7)** ve **Ek (8)**'de yer alan örneklere uygun muvafakat talebinde bulunması gerekmektedir. Söz konusu talebe, işbu Genelgenin 6 ncı maddesinde belirtilen bilgi ve belgelerin yanı sıra iade edilen kişinin muvafakat talebinde bulunulan suça ilişkin adlî merci huzurunda alınmış beyanı da eklenmelidir. Ayrıca, hususilik kuralının kişiye sağladığı koruma, süre ile sınırlıdır.

(9) Yeniden Yargılama Teminatı: Mahkûmiyet kararının infazı için iade talebinde bulunulması durumunda, mahkûmiyet kararı iadesi talep edilen kişinin son duruşmada yokluğunda verilmiş ise, yabancı devlet adlî mercileri, SİDAS'ın Ek 2 nci Protokolünün 3 üncü maddesi uyarınca, kişinin yeniden yargılanması konusunda teminat talep edebilmektedir.

3732 sayılı "Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek 2 inci Protokolün Onaylanmasına Dair Kanun"un 3 üncü maddesinde: "Türk mahkemelerince gıyabında mahkûmiyet kararı verilmiş olup, Sözleşmeye taraf ülkelerden birinde bulunduğu tespit edilmesi üzerine bu ülkeden iadesi istenilen kişiye, Protokol'ün 3 üncü maddesinin birinci bendinde öngörüldüğü şekilde yeniden muhakeme edilme hakkı tanınması için anılan ülke tarafından teminat istenilmesi halinde, kararın kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın kararı veren mahkemece sözü edilen kişinin yeniden muhakeme edileceğine dair karar verilir ve kişi iade edildikten sonra bu karar doğrultusunda işlem yapılır." denilmektedir.

Söz konusu madde uyarınca, yabancı devlet tarafından teminat istenildiğinde, hüküm kesinleşmiş olsa dahi, hükmü veren mahkeme bu konuda ek karar verir. Bu kararın hüküm fıkrasında, "Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesinin Ek 2 nci Protokolünün 3 üncü maddesi gereğince hükümlü hakkında duruşma açılarak yeniden yargılama yapılacağı, savunma ve müdafii ile temsil ettirme hakkı tanınacağı" hususlarına yer verilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, 3732 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin devamında "İadeyi müteakip, gıyapta verilmiş olan karar iade edilen kişiye tebliğ olunur ve tebliğ tarihinden 7 gün içinde bu kişi karara itiraz etmezse, yeniden muhakeme yapılmaksızın gıyapta verilmiş olan karar infaz edilir." hükmü yer almaktadır.

(10) Terör Suçları: İade talepnamesinde, terör örgütleriyle ilgili ayrıntılı anlatım yapılması, iadesi talep edilen kişinin örgütteki konumunun, örgüt ile olan bağının ortaya konulması ve eylemlerinin delillerle ilişkilendirilmesi gerekmektedir.

Uluslararası hukukî dayanak olarak SİDAS ve ikili andlaşmaların yanı sıra talep edilen devletin taraf olması halinde suçun konusuna göre “Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Birleşmiş Milletler (BM) Sözleşmesi”, “BM Terörist Bombalamaların Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme”, “Tedhişçiliğin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi”, “Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesi ve Ek Protokolü” gibi sözleşmelere atıf yapılması gerekmektedir.

(11) İnsan Hakları ve Mültecilik Statüsü: Suçluların iadesi konusunun; insan hakları yönünden “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi”; mültecilik statüsü yönünden de 1951 tarihli “Mültecilerin Hukuki Statüsüne Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesi”yle ilgili olduğu dikkate alınmalıdır.

Bazı Ükelere Yönelik Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

(12) Amerika Birleşik Devletleri (ABD): İade evrakı düzenlenirken aşağıda belirtilen hususlara uyulması gerekmektedir:

a) Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Yardım Andlaşması'nın 7 nci maddesinde, iadesi talep edilen kişinin statüsü; şüpheli ve sanık, hükümlü, hükümlü veya gıyapta hükümlü olmasına göre dört ana bent altında düzenlendiğinden, iade evrakı hazırlanırken kişinin statüsünün bu dört halden hangisine girdiği öncelikle dikkate alınmalı ve iade evrakı buna göre düzenlenmelidir.

b) İade taleplerinde, olay ve deliller mümkün olduğunca ayrıntılı bir şekilde tarif edilmeli ve suçun hukukî nitelendirilmesi yapılırken sadece tanımlamak yerine, iadesi talep edilen kişi ile suç yeri ve deliller arasındaki nedensellik bağı açıkça belirtilmelidir.

c) İade evrakına, mevcutsa, iadesi talep edilen kişinin fotoğrafı, parmak izi ve fiziksel tarifi eklenmeli, ayrıca, yeminli tanık veya tanıklara tutanakla (fotoğraflı) teşhisi yaptırılmalıdır.

ç) İadesi talep edilen kişiye isnat olunan suçun zamanaşımı süresi ve bu süreyi kesen veya durduran sebepler de ayrıntılı şekilde açıklanmalıdır.

d) Tanık beyanına atıf yapılırken, beyanın hangi adlî merci huzurunda alındığı ve yeminli olarak alınıp alınmadığı belirtilmelidir.

e) İade evrakı, altı takım halinde düzenlenmeli; bir takımı, hazırlayan adlî mercide muhafaza edilmeli, beş takımı ise okunaklı olmak şartıyla mühürlenip fizikî olarak ve ayrıca, CD içerisinde Bakanlığımıza gönderilmelidir.

f) ABD mevzuatına göre, konuşma kayıtları önemli delil teşkil ettiğinden telefon konuşmalarının yeri ve zamanı da mümkün olduğu ölçüde iade taleplerinde gösterilmelidir.

g) Sanığın duruşmalara ve özellikle karar duruşmasına katılıp katılmadığı, dosya inceleme tutanağında açıklanmalı, çağrı kâğıtlarının sanığa tebliğ edilip edilmediğine ilişkin belgeler evraka eklenmelidir.

(13) Birleşik Krallık (İngiltere): İade evrakı düzenlenirken aşağıda belirtilen hususlara uyulması gerekmektedir:

a) İade talepnamesinde, iadesi talep edilen kişinin şüpheli, sanık veya hükümlü olup olmadığı açıkça belirtilmelidir.

b) İade talepnamesinde, olay ve deliller mümkün olduğunca ayrıntılı bir şekilde tarif edilmeli ve suçun hukukî nitelendirilmesi yapılırken sadece tanımlamak yerine, iadesi talep edilen kişinin eylemleri ile deliller arasındaki nedensellik bağı açıkça belirtilmelidir. Delilleri açıklamak yeterli olup, delillerin örneğinin iade evrakına eklenmesi gerekli değildir. Tanık beyanlarına atıf yapılırken beyanların hangi makam huzurunda ve yeminli olarak alınıp alınmadığı açıklanmalıdır.

c) İadesi talep edilen kişiye isnat olunan suçun zamanaşımı süresi ve bu süreyi kesen veya durduran sebepler de ayrıntılı şekilde açıklanmalıdır.

ç) Mevcutsa, iadesi talep edilen kişinin önceki mahkûmiyet bilgilerinin iade talepnamesine işlenmesi faydalı olacaktır.

d) İadesi talep edilen kişi hükümlü ise, yargılama sırasında hangi sebeple tahliye edildiği, tahliye edilirken hakkında herhangi bir tedbir kararı verilip verilmediği, hükümlü hakkındaki karar temyiz edilmişse kim tarafından temyiz edildiği ve hükümlüye duruşmalar sırasında müdafî isteme hakkının tanındığına ilişkin açıklamalara talepten yeri verilmelidir.

(14) Fransa: Fransız mevzuatında, adlî süreçte her türlü usulî işlemin ve mahkeme veya savcılığın kolluk birimleri ile yapmış olduğu her türlü yazışmanın, zamanaşımını kestiği kabul edilmektedir. Bu nedenle, Fransa'ya yönelik iade taleplerinde, kişi hakkında yapılan her türlü işlemin, daimi arama kararı ile ilgili olanlar da dâhil olmak üzere, tüm yazışmaların, zamanaşımını keseceği dikkate alınarak; iade talepnamesinde açıklanması gerekmektedir.

(15) Hollanda: Hollanda mevzuatında, geçici tutuklama süresi 20 gündür. Bu nedenle, iadesi talep edilen kişinin geçici olarak tutuklanması durumunda iade evrakının ivedi bir şekilde Hollanda makamlarına iletilmek üzere Bakanlığımıza ulaştırılması gerekmektedir.

(16) Kanada: Türkiye ile Kanada arasında doğrudan suçluların iadesini düzenleyen ikili veya çok taraflı anlaşma bulunmamaktadır. Ayrıca, Kanada makamları, mütekabiliyet ilkesine atıfla yapılan iade taleplerimizi de yerine getirmemektedir. Bu nedenle, iade taleplerimizde Kanada ile birlikte taraf olduğumuz iadeye konu suçla ilgili sözleşmelere (BM Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi, BM Sınırşan Organize Suçlara Dair Sözleşme, BM Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Dair Sözleşme, BM Terörist Bombalamaların Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme vs.) atıf yapılması gerekmektedir.

(17) Savaş veya İç Karışıklık Bulunan Devletlere Yönelik Talepler: İç karışıklık ve savaş sebebiyle devlet kurumlarının tam olarak işlemediği devletlere yönelik iade talepleri düzenlenmeden önce Bakanlığımızdan görüş alınması uygun olacaktır.

Türkiye'nin Talep Edilen Devlet Olması

(18) Yabancı devlet yetkili makamlarınca Bakanlığımıza iletilen iade evrakı, 6706 sayılı Kanununun 13 üncü maddesi uyarınca gerekli değerlendirme yapıldıktan sonra iadesi talep edilen kişinin bulunduğu yer ağır ceza mahkemesi nezdindeki Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

Kişinin bulunduğu yer belli değilse, iade evrakı 6706 sayılı Kanunun 15 inci maddesi uyarınca yetkili Ankara ağır ceza mahkemesine iletilmek üzere Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

Adlî mercilerimiz tarafından saptanan eksiklikler, ek bilgi talebi şeklinde iade talep eden yabancı devlet yetkili makamlarından istenilmek üzere Bakanlığımıza gönderilir. Konuyla ilgili olarak 6706 sayılı Kanunun 10 uncu ve devamı maddeleri göz önünde bulundurulmalıdır.

İade talepleri yerine getirilirken, 6706 sayılı Kanunda ve diğer kanunlarda özel hüküm bulunmayan hâllerde, CMK hükümleri uygulanır.

İade talebi değerlendirilirken; insan hakları yönünden “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi” ile "Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme"; mültecilik statüsü yönünden de 1951 tarihli “Mültecilerin Hukukî Durumuna Dair Sözleşme” önem taşımaktadır. İadesi talep edilen kişinin iltica talebinde bulunduğu dair bilgi edinilmesi halinde, bu durum derhal Bakanlığımıza bildirilmelidir.

(19) Geçici Tutuklama:

a) İade amacıyla geçici tutuklama, aranan kişinin kaçmasını önlemek için yakalanıp tutuklanmasından, iade evrakının talep edilen devletin yetkili makamına ulaştırılmasına kadar olan safhadır.

b) 6706 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca, yabancı devletin iade talebine konu olabilecek bir suçun işlendiğinin kabulü için kuvvetli şüphe bulunması hâlinde, ilgili devletin talebi ve **Bakanlığımızca uygun bulunması üzerine** kişi geçici olarak tutuklanabilir. Bu işlem, Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası andlaşma hükümleri veya mütekabiliyet ilkesi gözetilerek yerine getirilir. Anılan düzenleme çerçevesinde, Bakanlığımızın uygun görüşü alınmadan, doğrudan kırmızı bültene veya talep eden devletin gönderdiği diğer belgelere istinaden geçici tutuklama kararı verilemez.

c) Bakanlığımızca uygun bulunarak gönderilen geçici tutuklama talebine binaen, ilgili Cumhuriyet başsavcılığı, görevli sulh ceza hâkimliğinden tutuklama talebinde bulunmalı ve iadesi talep edilen kişi tutuklandığı takdirde, talep eden devlet yetkili makamına bildirilmek üzere, tutuklama tarihi ve süresi ivedilikle Bakanlığımıza iletilmelidir.

ç) 6706 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına göre geçici tutuklamanın süresi ilgili milletlerarası andlaşma hükümlerine göre belirlenir.

Andlaşma bulunmaması halinde, mütekabiliyet ilkesi çerçevesinde kişi, en fazla kırk gün süreyle geçici tutuklu kalabilir.

SİDAS'a taraf ülkeler bakımından, andlaşmanın 16 ncı maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarına göre geçici tutuklama süresi en az 18, en çok 40 gün olabilmektedir.

Geçici tutuklama süresi içinde yabancı devlet iade evrakını göndermezse, iadesi talep edilen kişi derhal salıverilir.

d) Geçici tutuklama yerine kişinin kaçmasına engel olacak şekilde CMK'nın 109 uncu maddesi uyarınca adlî kontrol kararı verilebilir. Yabancı devlet süresi içinde iade evrakını göndermezse, adlî kontrol kararı derhal kaldırılır.

e) Sulh ceza hâkimi geçici tutuklanması talep edilen kişiye, rızaya dayalı iade imkânı ile bunun hukukî sonuçlarına ilişkin bilgi verdikten sonra geçici tutuklama talebi hakkında karar verir.

(20) İade Yargılaması:

a) İadesi talep edilen kişinin rızaya dayalı iade usulünü kabul etmemesi halinde yetkili ağır ceza mahkemesi, talep eden devletle aramızda yürürlükte bulunan ikili veya çok taraflı milletlerarası andlaşmalar ya da bunların bulunmaması halinde, uluslararası teamül hukuku ve mütekabiliyet ilkesi ile 6706 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre iade talebinin kabul edilebilir olup olmadığına duruşma açarak karar verir.

b) İade işlemleri sonuçlanıncaya kadar iadesi talep edilen kişinin tutukluluk durumu CMK'nın 108 inci maddesi ile 6706 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre, en geç otuzar günlük sürelerle yetkili ağır ceza mahkemesi tarafından gözden geçirilerek, Bakanlığımıza düzenli olarak bilgi verilmelidir.

(21) Rızaya Dayalı İade Usulü:

İadeye rıza göstermesi hâlinde, iadesi talep edilen kişi, klasik iade usulü uygulanmadan talep eden devlete iade edilebilir. Bu usulün uygulanmasında temel şart, kişinin iadeye rıza göstermesi olup, 6706 sayılı Kanununun 17 nci maddesi uyarınca tespit edilen rızaya dair beyan duruşma tutanağına geçirilir.

Ağır ceza mahkemesince iadesi talep edilen kişiye, CMK'da belirtilen haklarıyla birlikte rızaya dayalı iadenin mahiyeti ve hukukî sonuçları anlatılır. Kişiye, rızaya dayalı iade usulünü kabul edip etmediği sorulur.

Mahkeme, iade için aranan koşulları değerlendirerek, 6706 sayılı Kanun, talep eden devletle aramızda yürürlükte bulunan ikili veya çok taraflı milletlerarası andlaşmalar ya da bunların bulunmaması halinde, uluslararası teamül hukuku ve mütekabiliyet ilkesine göre iade talebinin kabul edilebilir olup olmadığına karar verir. Bu karara karşı itiraz yoluna başvurulabilir. Kararın kesinleşmesi hâlinde iade evrakı Bakanlığımıza gönderilir. Rızaya dayalı iade usulü uygulanarak verilen iade kararının yerine getirilmesi, Merkezî Makam olarak Bakanlığımızın onayına bağlıdır.

İkili andlaşmalar saklı kalmak kaydıyla, iadesi talep edilen kişinin iadeye rıza göstermesi halinde ağır ceza mahkemesince kişiye, hususilik kuralının mahiyeti ve sonuçları anlatılarak bu haktan feragat edip etmediği sorulur. Kişinin hususilik kuralı hakkında açıkça feragat etmesi halinde bu kural uygulanmaz. İadeye dair rıza, iadeye ilişkin nihaî karar verilene kadar; hususilik kuralı hakkında feragat ise, ilgili kişinin teslimine kadar geri alınabilir.

Kırmızı Bülten ve Mavi Bülten

(22) Türkiye'de suç işleyip yurt dışına kaçan kişilerin iadesi amacıyla uluslararası seviyede arattırılmasını teminen İnterpol Genel Sekreterliği'ne kırmızı bülten çıkartılması talebinde bulunulabilmesi için, öncelikle ilgili kişi hakkında CMK'nın 100 üncü maddesi ve 248 inci maddenin beşinci fıkrası uyarınca verilen tutuklama kararına istinaden düzenlenen yakalama emrinin bulunması gerekmektedir.

(23) Soruşturma ve kesinleşmiş hapis cezalarının infazı aşamasında Cumhuriyet başsavcılığınca, kovuşturma aşamasında mahkemece, kırmızı bülten talebinde bulunulabilir.

(24) Bakanlığımıza gönderilecek talepte aşağıdaki belgeler yer alır:

a) Aranılan kişinin şüpheli, sanık veya hükümlü olmasına göre suçtaki rol ve eylemlerinin yeterince açıklandığı, suçun unsurlarının (zamanı, yeri, işlenme şekli vs.) belirtildiği, yazı dilinin açık, anlaşılır, kısa cümlelerle ve 1000 karakterle sınırlı olduğu **Ek (9)** veya **Ek (10)**'da yer alan kırmızı bülten formu,

b) Şüpheli, sanık veya hükümlü için çıkarılan yakalama emri örneği,

c) Şüpheli veya sanık hakkında uygulanması muhtemel, hükümlü hakkında uygulanan kanun madde metinleri,

ç) Aranılan kişinin açıklanmalı nüfus kayıt örneği,

d) Aranılan kişinin açık eşkâlini tespiti yarayacak bilgi ve belgeler ile temin edilebildiği takdirde fotoğraf ve parmak izi formu.

(25) Kırmızı bülten talebinde bulunduktan sonra yakalama emrinin herhangi bir nedenle infaz kabiliyeti ortadan kalkmışsa veya talebe konu soruşturma evrakı ya da dava dosyası yetkisizlik, görevsizlik gibi nedenlerle başka bir adli mercie gönderilmişse, Bakanlığımıza ivedilikle bilgi verilmelidir.

(26) Mavi bülten; bir kişinin kimlik bilgileri ile isnat olunan suç hakkında bilgi toplamak veya kişinin yerinin tespit edilmesi amacıyla İnterpol'e üye ülkeler nezdinde çıkartılan bültendir. Mavi bülten çıkartılan kişi hakkında yakalama işlemi gerçekleştirilmez.

(27) Hakkında kırmızı bülten çıkartılması, İnterpol Genel Sekreterliği tarafından reddedilen veya kırmızı bülten çıkartılmayacağı düşünülen kişiler hakkında **Ek (11)**'de yer alan mavi bülten formu doldurularak Bakanlığımıza gönderilebilir.

Son Hükümler

(28) İşbu Genelge ile Suçluların İadesi ve Hükümlü Nakli Konularında Adli Makamlarımızca Dikkat Edilmesi Gereken Hususlara dair 16/11/2011 tarihli ve 69/4 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

(29) İhtiyaç duyulduğunda, Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından bu Genelge'nin ekleri güncellenerek <http://diabgm.adalet.gov.tr/> web adresinde yayımlanacaktır.

Bilgi edinilmesi ile suçluların iadesi işlemlerinin bu Genelge esaslarına uygun olarak yürütülmesini rica ederim.

Yılmaz TUNÇ

Bakan

Ekler:

- EK 1** Suçluların İadesi Konusunda Taraf Olduğumuz Avrupa Konseyi Sözleşmeleri
- EK 2** Suçluların İadesi Konusunda Taraf Olduğumuz İkili Andlaşmalar
- EK 3** İade Talepnamesi Örneği (Şüpheli Talepnamesi Örneği)
- EK 4** İade Talepnamesi Örneği (Sanık Talepnamesi Örneği)
- EK 5** İade Talepnamesi Örneği (Hükümlü)
- EK 6** Hususilik Kuralı Muvafakat Örneği (Şüpheli Talepnamesi Örneği)
- EK 7** Hususilik Kuralı Muvafakat Örneği (Sanık Talepnamesi Örneği)
- EK 8** Hususilik Kuralı Muvafakat Örneği (Hükümlü Talepnamesi Örneği)
- EK 9** Kırmızı Bülten Formu (Şüpheli veya Sanık)
- EK 10** Kırmızı Bülten Formu (Hükümlü)
- EK 11** Mavi Bülten Formu